

SZLNAPI KVNSÁG

– FILM, PICTONARY VAGY könyvklub? – kérdezi anyu, miközben megméri a vérnyomásomat. A kedvenc vacsora utáni programját, ami a Scrabble, nem sorolja fel. Amikor felnézek, látom, hogy nevet a szeme.

– Scrabble – felelem.

Anyu befejezi a pumpálást. Általában Carla, az ápolónőm szokta megmérni a vérnyomásomat és kitölteni a papírokat, de ő ma szabadnapos. Ma van a születésnapom, és ezt a napot mindig kettesben töltjük anyuval.

A nyakába teszi a sztetoszkópját, és meghallgatja a szívverésemet. Mosolya helyét átveszi a komolyabb orvostekintet. A betegek ezt az arckifejezést látják leggyakrabban – kissé távolságtartó, komoly, aggodalmas. Vajon megnyugtatóan hat számukra?

Gyorsan homlokon csókolom, hogy eszébe jusson, csak én vagyok az, a kedvenc betege, a lánya.

Kinyitja a szemét, elmosolyodik, és megcirógatja az arcomat. Ha az ember olyan betegséggel születik, ami folyamatos ápolást igényel, akkor már egy orvos anyukával jár a legjobban.

Tekintete azt üzeni, ő az orvos, és sajnos rossz hírt kell közölnie velem.

– Ez a te napod. Miért nem játszunk inkább olyat, amiben van esélyed nyerni? Mondjuk Pictionaryt.

Mivel azt alapvetően nem lehet ketten játszani, új szabályt találtunk ki hozzá. Az egyik ember rajzol, és a másik jófejségből mindent megtesz, hogy kitalálja. Ha kitalálja, a rajzoló kap pontot.

Összeszűkítem a szememet.

– Scrabble-t játszunk, és ma én nyerek – közlöm magabiztosan, pedig esélyem sincs a győzelemre. Hosszú évek óta játszunk már a saját változatunkat, a fonetikus Szkrebölt, és még sosem vertem meg benne anyut. Legutóbb egész közel jártam hozzá, de aztán az utolsó szónál földre dőngölt a VISZKI szóval, amiért ráadásul tripla pontot kapott.

– Oké – csóválja a fejét szánakozva. – Amit csak szeretnél. – Lehunyja nevetős szemét, és a sztetoszkópra koncentrál.

Dél előtt megsütjük a hagyományos születésnap tortát – vaníliás piskóta vaníliás krémmel. Miután a piskóta kihűl, valószínűtlenül vékony krémréteggel vonom be. Mindketten a piskótát szeretjük jobban, nem a krémet. Díszítés gyanánt tizenhét cukor szászszőszépet rajzolok a torta tetejére. Kétoldalt fehér függőnyt alkotok.

– Tökéletes – szól elismerően anyu, aki a vállam fölött leskelődik. – Akár csak te.

Felé fordulok. Szélesen, büszkén mosolyog rám, de a szemem könnyes.

– Micsoda egy tragika vagy! – korholom, és némi cukormázat kenek az orrára. Ettől úgy nevet, hogy sír. Általában nem ilyen érzélgős, de a születésnapomon mindig örül is, meg sírdogál is. És ha ő örül meg sírdogál, akkor én is.

– Tudom – tárja szét a karját. – Szánalmas vagyok. – Szorosán átölel, és csupa cukormáz lesz a hajam.

A születésnapomon még nyilvánvalóbb, hogy beteg vagyok. Ennek az az oka, hogy ilyenkor kicsit megtorpanunk, és elgondolkodunk az idő múlásán. Újabb évet töltöttem el betegen, és reményem sincs rá, hogy valaha is meggyógyuljak. Újabb éven át maradtak ki az életemből azok a dolgok, amiket más tizenévesek átélnek – a gimi, az első csók, az első bál, az első szerelmi bánat, az első koccanásos baleset. Újabb év telt el úgy, hogy anyu élete két dologból állt, a munkájából és a rólam való gondoskodásból. Más napokon ez valahogy kevésbé szembetűnő.

Idén kicsit nehezebb, mint tavaly volt. Talán azért, mert ma tizennyolc éves lettem. Gyakorlatilag felnőtt. Most kellene kirepülnöm a fészekből, egyetemre mennem. Anyunak amiatt kellene aggódnia, milyen lesz az üres házban élni. De az SCID miatt nem megyek sehová.

Vacsora után csodaszép színes ceruzákat kapok tőle. Hónapok óta vágytam már rájuk. A nappaliban telepszünk le, törökülésben ülünk a dohányzóasztal mellett. Ez is a születésnapos rituálé része – meggyújt egy szál gyertyát a tortám közepén,

én meg lehunyom a szememet, és kívánok, majd elfújom a lángot.

– Mit kívántál? – kérdezi, amikor kinyitom a szememet.

Igazából csak egyet kívánhatok, mégpedig azt, hogy valami csoda folytán meggyógyuljak, és szabadon kószálhassak odakint, mint egy vadállat, de ezt sosem kívánom, mert úgysem válik valóra. Ennyi erővel azt is kívánhatnám, hogy létezzenek habléányok, meg sárkányok és unikornisok. Inkább olyasmit kívánok, amire több esély van, és amitől kevésbé szomorodunk el anyuval.

– Világbékét.

HÁROM SZELET TORTÁVAL később elővesszük a fonetikus Szkrebölt. Nem nyerek. A közelébe sem kerülök.

Anyu mind a hét betűjét felhasználja, és egy SZ betű mellé a következőt rakja le: pokalip. Pokalipsz.

– Az meg mi? – érdeklődöm.

– A pokalipsz. Is – feleli csillogó szemmel.

– Nem, anyu, erről szó sem lehet, erre nem kapsz pontot.

– De.

– Anyu, ahhoz még kéne egy A, meg egy I, és egy S. Szó sem lehet róla.

– Pokalipsz – érvel, és a betűkre mutat. – Teljesen jó.

A fejemet rázom.

– POKALIPSZ – ismétli meg nagyon lassan.

– Jaj, istenem, veled nem lehet bírni! – emelem fel a kezem megadóan. – Jól van, jól van, elfogadom.

– Igeen! – A levegőbe bokszol, nevet, és felírja a megszerzett pontokat. Ezzel eldölt, hogy esélyem sincs nyerni. – Még mindig nem érted a játék lényegét – tájékoztat. – Az a kulcs, hogy meggyőzd a másikat.

Még egy szelet tortát vágok magamnak.

– De te nem meggyőztél engem – mutatok rá –, hanem csaltál.

– Egyremegy – feleli, és mindketten nevetünk.

– Majd holnap megversz Pictionaryben – vigasztal.

Miután elveszítem a játékot, a kanapéra kuporodunk, és megnézzük a kedvenc filmünket, *Az ifjú Frankenstein*. Ez is a születésnapi rituálé része. Az ölébe hajtom a fejemet, és ő a hajamat simogatja. Ugyanazokon a poénokon nevetünk ugyanúgy, amelyeken és ahogyan hosszú évek óta minden alkalommal. Végül is nem rossz, ha így telik az ember tizen-nyolcadik születésnapja.

MINDIG UGYANAZ

MÁSNAP REGGEL A FEHÉR kanapémon olvasok, amikor Carla megérkezik.

– *Feliz cumpleaños* – csicsergi.

Leengedem a könyvemet.

– *Gracias*.

– Hogy telt a szülinapod? – kérdezi, és ráérősen kipakolja az orvosi táskáját.

– Jól.

– Vaníliás torta volt? – érdeklődik.

– Persze.

– És *Az ifjú Frankenstein*?

– Igen.

– És megint veszítettél abban a játékban?

– Elég kiszámíthatóak vagyunk, mi?

– Ó, ne is törődj velem – nevet. – Csak irigykedem, amiért ilyen aranyosak vagytok a mamáddal.

Átfutja anyu tegnapi feljegyzéseit, és új lapot vesz elő.

– Én újabban alig látom Rosát.

Rosa Carla tizenhét éves lánya. Carla szerint nagyon közel álltak egymáshoz, aztán közbejöttek a hormonok meg a fiúk.

El sem tudom képzelni, hogy velem meg anyuval ilyesmi történjen.

Carla leül mellém, és odanyújtom neki a karomat, hogy megmérhesse a vérnyomásomat. A könyvemre esik a pillantása.

– Már megint a *Virágot Algernonnak* van soron? – kérdezi. – De az mindig megríkat.

– Majd eljön a nap, amikor nem fog – jelentem ki. – Nem akarok lemaradni róla.

A szemét forgatja, és megfogja a kezemet.

Jó kis fricska ez a válasz, és el is tűnődöm rajta, vajon igaz-e.

Talán abban reménykedem, hogy egy napon, egyszer, valamikor majd minden megváltozik.

AZ ÉLET RÖVID™

MADELINE SPOILERES KÖNYVKRITIKÁI

DANIEL KEYES: *VIRÁGOT ALGERNONNAK*

Vigyázat, spoiler! Algernon egy egér, és a végén meghal.

IDEGENEK INVÁZIÓJA, MÁSODIK RÉSZ

ÉPPEN OTT TARTOK, hogy Charlie ráébred, az ő sorsa az egéréhez hasonlóan alakulhat, amikor dübörgést hallok odakintről. A képzeletemben azonnal megjelenik a világűr és egy hatalmas anyahajó, ami fölöttünk lebeg az égbolton.

Megremeg a ház, reszketnek a polcokon a könyveim. Amikor elkezdődik a sípolás is, már tudom, mit hallok. Egy teherautót. Lehet, hogy csak eltévedt, de ezt csak azért akarom hinni, hogy megóvjam magamat a csalódástól. Lehet, hogy csak rossz sarkon fordult le, és valójában máshová tart.

De aztán leáll a motor. Ajtók nyílnak és csukódnak. Eltelik egy pillanat, aztán még egy, majd vidám női hang csendül: – Üdv az új otthonunkban!

Carla szigorú pillantást vet rám. Tudom, mire gondol.

Már megint kezdődik.

MADÉLINE NAPLÓJA

AUGUSZTUS 5.

A szomszéd család elköltözött.
A kisfiú sírt. Elbújt a kertben,
és homokot evett, de aztán
az anyukája megtalálta, de nem
kiabált vele, amiért megette
a homokot, pedig máskor szo-
kott. Most nagyon nagy csend
van odakint.

Éjjel azt álmodtam, hogy
igazából nem is költöztek el,
hanem elrabolták őket az ide-
genek. Engem azért nem vittek

magukkal, mert beteg vagyok,
és nekik csak egészséges embe-
rek kellene. Anyut is elrabol-
ták, és Carlát meg a szomszéd
családot is, és én teljesen ma-
gamra maradtam.

A saját sírásomra ébredtem
fel, és anyu bejött a szobámba,
és befeküdt mellém az ágyba.
Nem mondtam el neki, mit ál-
modtam, mert akkor elszomoró-
dott volna. De Carlának elmond-
tam, és akkor átölelt.

BARÁTI ÜDVÖZLET

– CARLA – SZÓLOK –, MOST nem úgy lesz, mint a múltkor.

Már nem vagyok nyolcéves.

– Ígérd meg nekem... – kezdi, de addigra én már az ablakban csüngök, és elhúzom a függönyt.

Váratlanul ér az erős, kaliforniai napsütés. Nem készültem fel a látványára, ahogy forrón, fehéren izzik a fakó égbolton. Elvakít, de aztán lassan kitisztul a látásom. Fényfoltokat látok.

Már ki tudom venni a teherautót és egy idősebb nő sziluettjét – ő az anya. Észreveszek egy idősebb férfit is, aki a teherautó platóján áll – ő az apa. Meglátom a lányt, aki valamivel fiatalabb nálam – ő a lányuk.

Aztán meglátom őt. Magas, vékony, és talpig feketébe öltözött. Fekete a pólója, a farmerja, az edzőcipője és a kötött sapkája, ami alól nem lóg ki a haja. A bőre mézszínű a naptól, az arca merev és szögletes. Lepattan a teherautó platójáról, és úgy megy fel a feljárón, mintha rá máshogy hatna a gravitáció, mint a közönséges halandókra. Megáll, és félrehajtott fejjel nézi az új házát, mintha valami bonyolult rejtvényt látna.

Észreveszem, hogy előre-hátra hintázik a talpán, aztán hirtelen futásnak ered, és vagy három méter magasra felfut

a ház falára. Elkapja az egyik ablakpárkányt, és onnan csüng egy-két pillanatig, majd elengedi, és guggolásban ér földet.

– Szép volt, Olly – ismeri el az édesanyja.

– Nem megmondtam, hogy fejezd ezt be? – förmed rá az apja.

A srác egyikükkel sem törődik, csak guggol.

Az ablaküveghez nyomom a tenyeremet. Úgy elakadt a lélegzetem, mintha az előbb látott mutatványt magam csináltam volna. Előbb rá nézek, aztán a falra, aztán a párkányra, majd megint rá. Már nem guggol, hanem engem bámul. Találkozik a tekintetünk. Eltöpregek azon, vajon mit láthat az ablakomban – valószínűleg egy idegen lányt talpig fehérben, aki őt figyeli. Rám mosolyog, és már nem is olyan merev, nem is olyan komoly az arca. Szeretnék visszamosolyogni rá, de annyira zavarba hozott, hogy csak egy homlokráncolásra futja tőlem.

A FEHÉR LÉGGÖMB

AKKOR ÉJJEL AZT álmodom, hogy a ház velem együtt lélegzik. Amikor kifújom a levegőt, a falak összehúzódnak, mint egy lyukas léggömb, és összenyomnak. Amikor beszívom a levegőt, a falak eltávolodnak. Még egy lélegzetvétel, és az életem végre, végre felrobban.

A SZOMSZÉDOK MEGFIGYELÉSE

AZ ANYJUKAJA NAPIRENDJE

- 6:35 - Kijön a verandára egy gőzölgő bögrével
a kezében. Kávé?
- 6:36 - A házukkal szembeni üres telket nézi,
miközben a bögréből kortyol valamit. Teát?
- 7:00 - Visszamegy a házba.
- 7:15 - Megint kijön a verandára. Csókkal búcsúzik
a férjétől. Nézi, ahogy a férje elhajt
a kocsival.
- 9:30 - Kertészkedik. Megkeresi, megtalálja és
kidobja az elhajigált csikkeket.
- 13:00 - Kocsiba ül és elhajt. Intéznivalói vannak?
- 17:00 - Könyörög Karának és Ollynak, hogy lássanak
hozzá a ház körüli teendőkhöz, „még mielőtt
apátok hazaér”).

KARA (A HÜG) NAPIRENDJE

- 10:00 - Kicsattog a házból. Fekete bakancsot és bolyhos,
barna köntöst visel.

10:01 - Megnézi az üzeneteket a mobilján.

Jó sok üzenetet kap.

10:06 - Három cigit is elszív a házukat a miénktől
elválasztó kertben.

10:20 - A bakancsa orrával gödröt ás, és beletemeti
a csikkeket.

10:25 - 17:00 - SMS-ezik meg telefonálgat.

17:25 - Ház körüli teendőket végez.

AZ APUKÁJA NAPIRENDJE

7:15 - Elmegy dolgozni.

18:00 - Hazaér.

18:20 - Kiül a verandára az első pohár itallal.

18:30 - Visszamegy a házba vacsorázni.

19:00 - Kiül a verandára a második pohár itallal.

19:25 - Harmadik ital.

19:45 - Üvölt a családjával.

22:35 - Befejezi az üvöltést.

OLLY NAPIRENDJE

Kiszámíthatatlan.

ÉN, A KÉM

A CSALÁDJA OLLYNAK szólítja. Jó, az anyukája meg a húga. Az apja Olivernek hívja. Főként őt szoktam figyelni. A szobája az emeleten van, szinte pontosan szemben az enyémmel, és szinte sosem ereszti le a redőnyt.

Van, hogy délig alszik. Máskor már nincs a szobájában, mire én felébredek, és megkezdem a megfigyelést. Legtöbbször azonban kilenckor kel, kimászik az ablakon, és Pókembert megszégyenítő ügyességgel mászik fel a tetőre. Nagyjából egy órán át üldögél odafönt, aztán visszamegy a szobába. Akárhogy is szeretném, nem látom, mit csinál, amikor odabent van.

Kevés bútora van, mindössze egy ágya meg egy komódja. Nem sok dobozzal érkezett a házba, de azokat sem pakolta még ki. Tornyot épített belőlük az ajtó mellett. Egyetlen poszter díszíti a falát, a *Jump London* című film plakátja. Rákerestem a filmre, és a parkourról szól, ami utcai gimnasztikát jelent, és megmagyarázza, hol tanulta Olly ezeket az örületes mutatványokat. Minél tovább figyelem, annál inkább meg akarom ismerni.

MENTEUSE*

ÉPPEN LEÜLTÉM A VACSORAASZTAL mellé. Anyu szalvétát terít az ölembe, aztán vizet tölt nekem és Carlának. Nálunk különleges esemény a pénteki vacsora. Carla a munkaideje végeztével itt marad, és velünk eszik, nem a saját családjával.

A péntek esti vacsorán minden francia. A szalvéták fehér anyagból készültek, és Bourbon liliomokat hímeztek rájuk. Az evőeszköz régi, francia és díszes. Még az Eiffel-tornyot formázó só- és borsszórónk is van. A menü összeállításánál természetesen figyelembe kell venni az allergiáimat. Anyu minden héten cassoulet-t főz, ami egy francia gulyásétel, és csirkéből, kolbászból, kacsából meg fehérbabból készül. Amíg élt, apunak ez volt a kedvenc étele. Anyu különleges változatban készíti el, csak fehérbab és csirkealaplé van benne.

– Madeline – szól anyu –, Mr. Watermantól úgy tudom, késésben vagy az építészeti projekteddel. Minden rendben van, kislányom?

Meglep a kérdése. Tudom, hogy késésben vagyok, de mivel még sosem késtem, eddig nem tűnt fel, hogy anyu erre is odafigyel.

* Hazug (francia)

– Túl nehéz a feladat? – érdeklődik összevont szemöldökkel, miközben szed nekem a cassoulet-ből. – Keressek neked másik tanárt?

– *Oui, non, et non* – felelem. – Minden rendben. Holnap beadom a projektet, megígérem. Csak kicsit kifutottam az időből.

Bólint, majd vág nekem egy szeletet a bagettből, és meg is vajazza. Érzem, hogy szeretne kérdezni még valamit. Még azt is tudom, mi az a kérdés, és hogy fél a válaszomtól.

– Ez az új szomszédok miatt van?

Carla sokatmondó pillantást vet rám. Még sosem hazudtam anyunak, mert még sosem volt rá okom. Azt sem tudom, hogyan kell csinálni. De valami azt súgja, most meg kell tennem.

– Csak túl sokat olvasok mostanában. Tudod, mennyire be tud szippantani egy jó könyv – felelem olyan megnyugtatóan, ahogy csak tőlem telik. Nem akarom, hogy aggódjon. Így is eleget idegeskedik miattam.

Hogy mondják franciául, hogy hazug?

– Nem vagy éhes? – kérdezi anyu néhány perccel később. A homlokomhoz érinti a kezét. – Nem vagy lázas – állapítja meg, de nem veszi el rögtön a kezét.

Éppen felelni akarok, amikor megszólal a csengő. Ez olyan ritka esemény, hogy nem is tudom mire vélni.

Megint csengetnek.

Anyu és Carla egyszerre pattannak fel.

Harmadszor is csengetnek. Minden ok nélkül elmosolyodom.

– Kinyissam, asszonyom? – kérdezi Carla.

Anyu legyint.

– Maradj itt! – fordul hozzám.

Carla mögém áll, és a vállamra teszi a kezét. Tudom, hogy itt kellene maradnom, mert ezt várják tőlem. Még én is ezt várom magamtól, de ma valahogy képtelen vagyok rá. Tudnom kell, ki az, akkor is, ha csak egy eltévedt turista.

Carla megérinti a felkaromat.

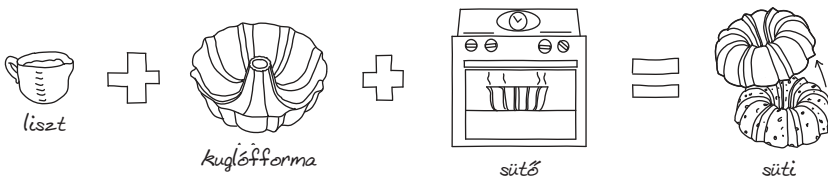
– A mamád azt kérte, maradj bent.

– De miért? Csak túlfélt. Amúgy sem enged be senkit, az biztos.

Carla elenged, de szorosan követ az előszobába.

A bejárati ajtó egy apró, hermetikusan lezárt helyiségbe, a légkamrába nyílik. Szellőzésmentes, így semmiféle veszély nem szivároghat be a házba, amikor nyitva van a bejárati ajtó. A fületem a falára tapasztom. Eleinte semmit sem hallok a légszűrő zúgásától, de aztán megüti a fületem egy hang.

– Anyukám küldi ezt a kuglófot. – Mély, bársonyos, vidám hang. Azzal vagyok elfoglalva, hogy elképzelve, hogyan nézhet ki egy kuglóf, amikor leesik, hogy ki áll az ajtóban. Olly.

– Anyukám kuglófjáról azt kell tudni, hogy nem annyira jó. Egyenesen szörnyű. Gyakorlatilag ehetetlen, és nagyjából elpusztíthatatlan. Ezt csak úgy magunk közt mondom.

Most egy másik hangot is hallok. Egy lányét. A testvére is itt van?

– Ahányszor új helyre költözünk, mindig kuglófot süt a szomszédoknak.

– Értem. Micsoda meglepetés! Nagyon kedves. Kérlek, köszönjétek meg neki a nevemben!

Kizárt, hogy a kuglóf alapos ellenőrzésen esett volna át, és szinte érzem, ahogy anyu megpróbálja ezt úgy tálalni, hogy ne kelljen a betegségemről beszélnie.

– Viszont sajnálom, de nem fogadhatom el.

Egy pillanatnyi döbbsent csend következik.

– Akkor most vigyük vissza? – hitetlenkedik Olly.

– Hát, ez jó nagy bunkóság – közli Kara. Egyszerre dühös és rezignált, mintha számított volna a visszautasításra.

– Nagyon sajnálom – szabadkozik anyu. – Bonyolult ügy. Igazán nagyon sajnálom, mert nagyon kedves gesztus részekről és anyukátok részéről. Mondjátok meg neki, hogy köszönöm!

– Itthon van a lánya? – kérdezi jó hangosan Olly, mielőtt még anyu becsukhatná az ajtót. – Szeretnénk, ha körbevezetne minket a környéken.

Felpörög a szívem, olyan, mintha ki akarna ugrani a mellkasomból. Most komolyan utánam érdeklődik? Még soha egyetlen idegen sem jött ide csak úgy, hogy engem meglátogasson. Anyun, Carlán és a tanáiraikon kívül szinte senki sem

tud a létezésemről. Persze az interneten létezem. Ott vannak barátaim, és a Tumblrön szoktam írni könyvkritikákat, de az nem ugyanaz, mint amikor valakit egy kuglóf társaságában meglátogat egy idegen fiú.

– Sajnálom, de azt nem lehet. Isten hozott benneteket, és még egyszer köszönöm.

Bezáródik a bejárati ajtó, és én az előszobában várom anyut. Még egy kicsit a légkamrában kell maradnia, amíg a légszűrők megtisztítják a kintről beáramlott levegőt. Egy percen belül bejön a házba, de nem vesz észre rögtön. Lehunyt szemmel, kissé lehajtott fejjel áll.

– Sajnálom – mondja, amikor felnéz.

– Semmi baj, anyu, ne aggódj!

Ezredszer is átérzem, mennyire nehéz neki a betegségem. Én csak ezt a világot ismerem, amiben élek, de anyunak előttem ott volt a bátyám és apu. Utazott, focizott, normális élete volt, és nem kellett napi tizennégy órát egy buborékba zárva töltenie a beteg tinilányával.

Átölelem, és ő visszaölel. Percekig így maradunk. Neki sokkal nehezebb elviselni a csalódást, mint nekem.

– Jóvá fogom ezt tenni – ígéri.

– Nincs mit jóvátenni.

– Szeretlek, drágám.

Visszaballagunk az ebédlőbe, és gyorsan, csendben fejezzük be a vacsorát. Carla hazamegy, anyu pedig megkérdezi, akarom-e megverni Pictionaryben, de azt felelem, halasszuk el a programot. Nincs most hozzá kedvem.

Inkább felmegyek a szobámba, és azon tűnődöm, milyen íze lehet a kuglófnak.

